

Czísło 7.
16. februara.

Womhaj Bóh!

Rětnik 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dźělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njedźelske kopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ja šchwěrtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedźela Septuagesima.

1. Sam. 18, 1—4.

Dwaj mlodzenzaj, kralowu kćyn Jonathan a mlodny pastyrski Dawit sczinitaj mjes šobu šlub; wutroba jeneho šo s wutrobu drugeho šjednoczi. Šacž runjež je to wutrobu-hnujazy podawł a ja naschej woczi lubošny wobras, dha tola njebychmy ja šwoju wěru s teho wjele nawuknyč mohl. Šdnž pak na to kěžbujemy, s kajeje pschicizny je tuto pscheczelstwo nastalo a kaje žohnowanje je s njeho wuschło, mjenujzy kał je Dawit s tym na kralowski stol pschischoł, dha s teho ja naš tón pucž pošnawamy, po kotrymž šo dźeczi wschomózneho, wěczneho krala njekešom a semje sczinimy, kiž maju na krašnosći tuteho njebieskeho krala džel bradž a kónu wěczneho žiwjenja herbowacž. Duž šebi rospominajmy:

Šhto Dawita na kralowski stol dowjedže?

1. Šeho bohabojošć a

2. pscheczelstwo kraloweho kćyna.

1. Šako bě w oktobru w lěče 1813 bitwa pola Lipska dobyta a franzowski kćezor Napoleon I. šbity, pod kotrehož hobrskéj mozu bě žyła Šuropa tšchepotala, dha njewurjeknite džakowne wješele wozuczi, šo bu wulki štrach a njestónčne nješbože nětk šbožownje wotwobročene. Štunje tajka wje-šelosć bě tehdy tam w Šraelu, jako bě we wójnje s naj-hóršim a najmóžnišim nje-pscheczelom, s Šhilistiskimi, hobrški muž s mjenom Goliath pod Dawitowej ruku padnył. Kał bě Saul a žyly Šrael přjedy šo bojał, to s teho

widžimy, šo bě kral šlubil, teho, kiž teho Šhilistiskeho šbije, s wulkim bohastwom wobdaricž a jemu šwoju džowku dacž a jeho nana dom w Šraelu wot wscheho dawka šwobodny sczinicž. — Dawit njebě wojował se šwětnymi brónjemi, ale w doměrcenju na Božu pomoc. Ššwoje šwětnje brónje chyzsche Saul jeho woblez, kotrehož bě Šnješowy Duch hižo wopušćezil; tał šebi to cžlowšta mudrosć žadašche. A Šhilistiski hanješche teho mlodzenza, kiž bě po jeho šdaczu bjes pschikryčza a šchita, a šwarješche jeho a jeho Boha; je šwojej hobrskéj mozu chyzsche jeho bóršy pschewinyč! Dawit pak k njemu džesche: „Ty ke mni pschindžesch s mjeczom a s lebiju a se šchitom! ja pak pschindu k tebi w mjenje Šnješa Šebaotha, Boha israelskeho wójšta, kotrehož šy ty hanił. Dženka tebe tón Šnješ do mojeje ruki poda, šo bych cze pobil, šo wschitkón šwět šhoni, šo ma Šrael Boha; a šo budže žyła šhromadžišna wjedžicž, kał Bóh tón Šnješ pomha.“ — Ššchecziwo wschemu cžlowštemu wocžakowanju bě tón dobył, kiž bě šwój škutł w Šnješowym mjenje šapocžal. A Dawit bu psched Saula pschiwjedženy a mješsche w kralowski domje wostacž. —

Šemu, kiž wěri, šu wschitke wězy móžne. Š někotrymi šloty mi jenož, ale w Božim mjenje a w doměrcenju na Božu pomoc, je August Šermann Franka šwój wustaw w Šali šaložil, a tutón hobrški škutł je šo radžil.

Nješy hišće w šwojim šamšnym žiwjenju šhonił, šo bě to, šchtož šo tebi njemóžne byč šesda, šo škónčne derje radžilo? — A dale: Šhto je twój najhóršči nje-pscheczel? Niž wschał tón abo tamny twojich bližšich a

kušobom, kiž bu czi někajku kšiwodu cžinili, ale hoberka hrěšna mōz, kotraž tež nad tobu knježi. Wustup a wojuj tež pschecziwo njej w knjesowym mjenje, dha ſo czi radži ju pschewinyč; twōj njebjeski kral pač czi twoju ſwěru ſaplaczi! —

2. Pšchi kralowskim dworje bu Davit Jonathanowy, kraloweho ſyna, pscheczel; a Jonathan lubowasche jeho kaž ſwoju wutrobu. Što je tutu lubošč wubudžilo? Džakowne wješele, ſo bu israelski lud psches smuzitu křoblošč a bohabojošč tuteho pastryškeho ſyna wot ſwojeho nje-pscheczela wuſwobodženy. Šnano bě Jonathan ſpōsnał, ſo bě knjesowy Duch jeho uana wopuščezit a ſ tym knjesowa pomoz jeho lud; nětk pač bě widžecz, ſo Bōh ſe ſwojim ludom je a woſtanje. Duž Jonathan Davita lubowasche jako ſwoju dušču a da ſa ſnamjo a ſawdawč tuteho pscheczeltwa jemu ſwoju ſuknju a ſwoju kraſnu brōn. — Kač nutrne a ſwěrne tuto pscheczeltwo bēšche, je ſo poſdžišcho dopoſaſalo. Guſto je Jonathan ſwojemu pscheczelej jeho žiwjenje wukhowač, a hnujazy je Davitowy ſrudny křerlušč, ſ kotrymž Jonathanowu ſmjercž žaruje: „Mōj bratsje Jonathanje, mi je žel tebe! Ja ſym mēk wulke wješele a ſpodobanje nad tobu; twoja lubošč je mi woſebnišcha byla, dyžli žonow lubošč.“ —

Ma podobne waščnje kaž tam drje tež dženska ſwěrne pscheczeltwo nastawa. Tu ſu někotři w horzej bitwje we woblicžu ſmjercže hromadže pschecziwo nje-pscheczelej wojowali a poſledni kuſt khlěba a poſlednju kapku wody mješ ſobu džělili; haj, jedyn je druhemu žiwjenje wukhowač; ženje na to ſabycz njemōža, wutroba je ſo ſ wutrobu ſjednocžila. Tam je ſo lōdž podnōriła; wſchitzy, kiž ſu w ſamſnym ſmjertnym ſtrašche byli, hačž runje ſu ſo prjedy lědy widželi a ſnali, ſu pscheczeljjo psches žyle dalšche žiwjenje. Drusy ſaſo ſu ſo w ſamſnym ſbožu ſetkali.

Alle niz jenož ſ tajšeje ſwonkowneje pschicžiny ſo wutroba k wutrobje namaka. Jonathan bě pōsnał, ſo bě Bōh tōn knjes Davitowy dobry pastryč. Wonaj bēšchtaj w ſwojej bohabojošči, w ſwojej wěrje psches jene. Tak tež dženska: Dušcha ſ dušču ſjednocžena mēr w Boſy pytatej. A my mamy jeneho, kiž nam tutōn mēr podawa; my mamy tež kraloweho ſyna, kiž ſo ſ nami ſjednocža a naſ lubuje jako ſwoju wutrobu; kiž je ſa ſnamjo a ſawdawč tuteje luboščje ſo ſwoju kraſnu njebjesku ſuknju wuſlekl, ſo by jeho prawdošč naſcha pschiſtojna draſta byla: Kaž wjele waſ na křyſta kšicženych je, czi ſcže ſo křyſta woblekli. Jeſuſ je naſch dobry pscheczel, kiž je ſamo ſwoje žiwjenje do ſmjercže dač, ſo by naſche žiwjenje psched ſmjercžu wukhowač. Wōn je pola naſ wſchitke dny hačž do ſkōncženja ſwěta. Wōn je nam ſwjatu brōn podač, ſ kotrejž mōžemy we wſchēm wojowanju je ſkymi mozami wobſtač. A hdyž naſchej wutrobje nanajſtyſtnišcho budže, w ſmjertnej nuſy, dha ani ſmjercž ſwjast luboščje mješ nim a nami džělicz njeſamōže, dha naſ k ſebi do ſwojeho kralowskeho doma domjedže.

Bōh chžyl nam wješeke wěru dacž, ſo wſchitke ſwoje džělo w jeho ſwjatym mjenje ſapocžinamy, ſo by ſo derje radžilo; wōn chžyl pač tež naſchu wutrobu napjelnicž ſ lubošču k Jeſuſej, ſo bychmy psches jeho pscheczeltwo jako Bože džēczi kōnu wěczneho žiwjenja herbowali!

Hamjen.

V. w H.

Duchowne wojowanje.

1. Tim. 6, 12.

O ſtawaj, dušcha, brōnje wſmi
Sa ſwjate wojowanje;
Mēr žadyn njeje na ſemi,
Tu wōjna njeſaſtanje;
We kšicšcžijanſtwje cžaſnošč wſcha
Se jeno ſama bēdžerija.

Čžert ſ lešču tebe wobdawa,
Šwēt ſ lōſchtom, kraſnoščemi;
Čže cžěka žadošč nadbēha,
Mēr wutrobny czi lemi;
Duž bēdž ſo, wojuj ſmužicže,
So nje-pscheczel ſo pschewinje.

Stacž pod křorhowju křyſtuſa,
To něhdy pschikſahaſche
Ty jemu pola woltarja,
Hdžež wōn cže žohnowasche;
Duž ſłowo džerč, dži do bitwy,
Budž ſwěrnny bēdžer knjesowy.

Štōž nje-pscheczela pschewinje,
Tōn ſ hnadu kōnowany
Tam budže w ſbōžnym Salemie
Pšches křyſta krawne rany,
Hdžež maja kōnz wſchē bēdženja
A wēja palmy dobyčja.

Duž w mozy Duchu ſwjateho
Njech mužnje wojujemy,
So, hdyž naſch cžaſ tu minje ſo,
My ſbōžnje domoj džemy,
Hdžež wita naſ kraj dobyčja,
Mēr wěczne ſwony ſaſwonja!

K. A. Fiedler.

Wobroczenje wopilžow.

W jenej ſhromadžišnje duchownych pschidže rēcž tež na wobroczenje wopilžow. Mnōſy ſ nich wobſwēdcžachu, ſo ſu jich naſhonjenja w tym nastupanju wulzy ſrudne, ſo jeno mało dozpicchu abo ſ žyła žanych wuſpěchow ſwojich prózowanjow njemējachu. „Nō“, rjekny jedyn, kiž bě hačž do ſkōncženja mjelcžal, „to wſchač mōže cžěžto byč, wopilžow wot jich pucža k wrōcžbje pschinjelč, ale njemōžne to njeje, pschetōž Bože ſłowo jaſnje wobſwēdcža, ſo je ſo to ſtało.“ To wuprajenje ſwjateho piſma, kotrejž mēješche wōn w myſlach a kotrehož ſo po ſdacžu ničto dopomnił njebē, bēšche ſlědomaze:

Ani paduſchi, ani laſomni, ani wopilžy, ani hambnizy, ani rubježnizy Bože kraleſtwo njedostanu. A tajzy ſu někotři mješ wami byli; ale wy ſcže wotmhczi, wy ſcže woſwjećeni, wy ſcže prawi ſčžinjeni psches mjeno knjeſa Jeſuſa a psches Duchu naſcheho Boha (1. Kor. 6, 10. 11).

„Tele ſłowa“, džěšche ſpomnjenty duchowny, „jaſnje poſaſuja, ſo bēchu mješ wobrocženymi hrěšnikami wſchelaticž rjadownjow tež bywſchi wopilžy. Bēšche-li to tehdy tač, cžehodla njednybjało to dženska wjazy tač byč; pschetōž tōnſamny knjes je bohaty na ſmilnošči ſa wſchēch, kotřiž ſo k njemu wołaju.“

F.

S khrónikom ſerbskeho luda.

Ta ſtóržba je ſnata, ſo ſu w ſaſtarcu němſzy ſemjenjo ſerbskich poddanow dréli a ſchřéli. Wěrnó pať njeje, ſo ſu wſchřitzy ſ nich tajkeje ſuroby byli. Někotre knjeſtwa ſu wſchřať tež napſchecziwo Eſerbam dobrotne byle. Do tajkich knježich ſkluſcheja czi, kotřiž ſu něhdy Mužakow měli, „von Callenberg“ ſ njenom. Wo teje hrabiniſtej ſwójbje ſo dženſa hiſcheje ſ džatom a ſhwalbu powjedacž ſlyſchi. — W tych ſrudobnych czaſach, hdyž běſche ſerbski ſobuſchecziſtan ſ wjetſcha pſchod němſkimi knježimi ſazpity ſtepcž, mějachu ſemjenjo ſ Callenberg napſchecziwo Eſerbam pſchihilnu duſchu. S wjazorych ſwědczenjow wo tym wuſběhny jene.

W lěcže 1766 bě woheń Mužakow ſpalil a pſchi tym ſerbsku zyrkej Eſwjateho Ğandrija ſobu. A to běſche w jara hubjenym czaſu. Pſches wójnu, kiž běſche 7 lět trala, a bórſy po njej pſches wulke ſtažaze wodny jako tež mokre njeptódné lěta ſe žalofnej drohotu bě Mužakowſka ſtrona do bėdneje ſhudoby jata. Eſebi nowy Boži dom twaricž, njebė tej wohej ſerbskej woſadže móžno. Dha ſo hrabja Ğermann ſ Callenberg nad tym zyrkwinskim hubjenſtwom ſmili. Najbóle pſches jehó ſtarofcže, prózy a dary ſa jehó Eſerbow ta nowa zyrkej „Eſwjateho Ğandrija“ naſta. W lěcže 1781 položi wón ſa tu nowu ſerbsku ſwjatnizu ſaſladny kamjeń. A pſchi teje ſkladnoſczi wón tej woſadže w ſerbskej rěczi tutele pſchipiſmo poda:

„Erudni, ale mi tola jara lubi bratſja! Tón džen, kiž waſchu zyrkej wupuſczi, tón džen bójſkeho hněwa, bě tón najſtraſchniſchi mojeho žiwjenja — tón ſbóžniſchi pať tónſam, na kotrymž mi Bóh pſchida, ſaſladny kamjeń waſcheho Božeho doma položicž. Moja duſcha rudžeſche ſo wjele lět ſ tej ſrudnej myſlu, ſo mohł ja ſnadž přjedy tuteho dnja ſ tajkeje nadžije wutorhnyeny bycž. Za ſym pať jón docžakał, tutón džen žohnowanja. Šhwalene budž mjeno teho Anjeſa! A njemóžu-li ja tež tón wjerch Božeje ſwjatnizy dacž ſadžicž, kotruž dženſa w jehó mjenje ſałožam, dha ja tola ſpokojniſchi k ſwojim wótzam póndu, dofelž ja waſchu nadžiju, wy moje džeczi a moji pſcheczeljo, ſažo ſbudženu widžu.

D hdy bych ja mohł kóžde waſche žadanje dopjelnicž, dha žana ſylſa njeby po waſchich lizach dele bėžala, a žana ſtarofcž ſo njeby k waſchim hětam pſchibližala. Bože žohnowanje chzyłe waſ a waſche džeczi trječicž! a wón chzył ſałožicž a wobtwjerdžicž ſwój dom, kotryž je dženſa ſapocžakł mjeſ nami twaricž. Woſebje pať chzył wón waſche wutrobny k ſwojim templam ſcžinicž a waſ ſ bohabojoſcžu napjelnicž, kotraž by waſ jehó žohnowanja doſtojných cžinila!“

Stawisna Ğhryſtuſoweho cžerpjenja.

9.

(Poſtracžowanje.)

21. Wſchřitzy džachu tu: Eſy dha ty Eſyn Boži?! — Wón pať džeſche k nim: Wy jo wobwěcžicze; Pſchetož tón ja ſym! — na cžož wyſchřichi měſchnik Roſtorže ſuſnju,
22. Prajizy ſ dohom: Wón je Boha hanil! Eſhto my ſwědczenja dale potrebamy?! — Hlajcže! ſlyſcheli ſcže wy ſe rta jehó Hanjenje Bože!
23. Eſhto džě ſda ſo wam? — Woni džachu wſchřitzy Satamawſchi pať jehó wotmolwjejo: Eſmjercže winojty je wón, dofelž Boha Eſjawnje je hanil! —
24. Někotři nětko na njoh' njemdri pluwacž Rocžachu, křywſchi jehó miſkej woczi,

Seho ſ pjaſcžemi hrubje bicž a prajicž:
Ğudaj nam, Ğhryſcheje!

25. Eſtóha tudy je, kotryž tebje dhyri? — A do woblicža jehó ſ njeſmilnoſcžu Ğróſbnej bijachu, ſo bě žalofcž hladacž, Wotrocžy hrubi. —

10.

Ğětrowe ſapřecže.

Mat. 26, 58. 69—75; Mart. 14, 54. 66—72; Lut. 22, 54—62; Jan. 18, 15—18. 25—27.

1. Hlaj! pať Eſchiman Ğětr něſhto ſ dala džěſche Tam ja Ğeſuſom, — a tež druhi poſoť S nim, — hacž do dwora wyſchřichoh' měſchnikowoh' Redžbujo na wſcho.
2. Eſnajeſche tamnoh' wyſchřichi měſchnik derje; S Ğeſuſom ſobu džě wón ſańdže ſnaty Tež tam do dwora wyſchřichoh' měſchnikowoh', Dofelž bě ſnaty.
3. Wontach Ğěter pať běſche pſchod durjemi Poſtejať ſhwilu, doniž towarſch tamny Kěcžak ſ wrótnizu bě a Ğětra potom Eſsobu nuts domjedł. —
4. Wotrocžy ſtejo pať a ſkuzobnizy Wuhle czi delkach bėchu roſžehlili Woſpředž dwora ſej; pſchetož ſyma běſche. — Eſedžo ſo hrěja.
5. Poſydnymſchi Ğětr ſo pať k nim ſo ſ nimi Ğrějeſche w ſwětle, ſo by wobkedžbowať, Kať ſo ſměje wſcho, — doniž njewuhlada Wrótniza jehó.
6. Džowka jena to wyſchřichoměſchnikowých Eſskuzobnych běſche; jako Ğětra ſedžo Běſche pſchi ſwětkym wona wuhladať, Pohlada na njoh'.
7. Proſcže hladajo džeſche ſ dohom k njemu: Njejſty ſam poſoť ty tež muža tamnoh'? — Ty tež ſ Ğeſuſom Nazarenſkim běſche, Tam ſ Galilejſkej!
8. Haj, tež tónle ſ nim běſche! — Tola ſapře Seho pſchod nimi wſchěmi wobkrcžazy: Žónſta, njejſym to! jehó njeſnaju ja! Njewěm, ſhto prajich! — (Pſchichodnje dale.)

Alóž hrěcha a jehó mſda.

Wěrna podawisna ſe ſańdženeho czaſa.

(Poſtracžowanje.)

„„Ke franjenju““, wobkrcži Ežornak, „„tať dalofo hacž móžu ſo na ſwoje mlode lěta dopomnicž, ſym franyl. Ğižom jako džecžo mějach ſwoje wěſte ſhowantki, hđžež wſcho noſchach, ſchtož ſo moji-maj wocžomaj ſpodobafche. Druhdy mje pſchi tym lapnychu a mje cžěžko ſhoſtachu; tola ja ſo paduchſtwa woſtajicž njemóžach; ſamo hdyž bėch krcže ſlubil, ſo nočžu pakofcžicž —, dha tola

kaž bjes wole mojej ruzy sa zupym kublom hrabafchtej —; bym paduch wot narodzenja. Mi su powjedali, so moja macz, hyschje prjedy hacz mje porodzi, kóžde ranje, hdyž nan hyschje spafche, pjenjesh i jeho saka pafosjesche; a to bjes schkódnego skutkowanja na moje waschnje wostalo njeje, sa to moje dotalne žiwjenje frudne šwědczenje dawa. Po schulskich lětach mje do wučzby poflachu, tola dofelž so wšchelake wězy pod mojimai rukomaj šhubjowachu, mje wšchudžom wotehnachu. Tutym njełhmanym žadosčam hyschje tež naměšacžnosč, na kotruž čerpjach, polěkowafche. Pšchi měšacžku i woczinjnymaj woczomaj i loža stawach, tola ničžo nje widžach, a jako strašny nózny pučzowar to dozpicž pytach, schtož so mi wodnjo radžicž nochzysche. Sunu do jeneje zyrkwje salěsech Drohe fudobje, so tehdy pšchi jutrownym šwjedženju trjebaze, moju ledžbliwosč k šebi wobrocžachu, tak so woczki wjazy wot nich wotwobrocžicž njemóžach. „Zyrkej dyrbišch wopušchježicž!“ hłóš šwědomnja wótsje we mni wołafche; tola tón šamy wokomik so mi sdašche, kaž by mje njewidžomna ruka k woltarjej czahnyla a njewurjeknita móz mojej woczki na slote fudobja šwajala. Bjes wole so k woltarjej motach. Zyrkwinski šlužobnik mi napšchecžo stupi a mi prjecž kafafche. Tola kaž so to stawa, so šla žadliwosč, so šakorjeniwšchi, čžim rucžišcho a móznischo roscže, hdyž na šadžewf štorcži, tak so tež mi džěsche. „Aj, kajli je to krošny šhelich! Aj, tón rjany bšychčžaty šwěcznik!“ tak so pšchezo w mojim šnutškonym wołafche. Čžasto wokolo zyrkwje lažach, pšchiležnosčje hladajo, tola žana so mi pokafacž nochzysche, tak so, wot najhóršich žadliwosčžow czwilowany, wjazy dnjow wonka wokolo bludžach. Sunu w nozy wo šnje stažech, šwobekach so, wotemrich wokno šubineje komorki, hdyž moje ložo stejefche, štipich na tšechu won a so po wodowej role na hašu dele pušchčžich. Za k zyrkwi bęžach. Wšchě wězy pó čžmje jašnje widžach, tola mž i woczomaj, ale něhdže tak, kaž so to wo šnje stawa. Hyschje dženska wšcho pomnju, schtož šym tehdy widžal. Š zyrkwi dobęžawšchi, wjazy kóčž koto wokolo njeje pokafych a wšchě nutškody šwěru pšchepytach. Šžžom čžnych so, dofelž žaneho měšta njenamafach, hdyž bych so do zyrkwje dobęž mohł, domoj wróčicž, jako wyšoko na narašskej štronje woknjeschko wuhladach, kotrež pšchi Božej šlužbje woczinach, so by čžerstwy powětr i nim nuts šupał. Š napšchecža woknjeschka stejefche dolha lipa; na tu horje čžompach a slěsch po jejnych šplnych halojach hacž k woknjeschku a wot tam dele do zyrkwje.“

„Pšched woltar štipiwšchi, wupšchestrjech ruky sa šlěbornej kšanu, sa čžěžki šhelich, sa šloty taleč; tola dyrbjach šebi prajicž, so njemóžu wšcho šobu wfacž, a tola dyrbjefche wšcho moje byčž. Škóncžnje so roškudžich, najprjodžy šhelich a taleč šobu wfacž, a hdyž bęch tej wotnjesčł, so po druge fudobja wróčicž. Šloty taleč pod šuknju sa žiwot ššhowach a šhelich šebi, jón sa šwojej podwjaštaj šwajawšchi, wokolo schije powšnych. Na to so na dompučž podach; wšcho so derje čžinjefche. Pšchede wšchěm šwoje paduchštwow w šwojim ložu ššhowach, so bych šebi sa nje pošdžišcho lěpšchu kšowanku ššladał, a so na to druhi kóčž na pučž do zyrkwje nastajich. Bórsy šašo pšched woltarjom štejach a čžěžku kšanu w ruzy džeržach. „Wěko mohłto klepotacž“, šchepťach k šebi a špytach hošdžik, kotryž je džeržefche, i nohčžemi wučžahnyčž. Dofelž so mi to tak nješchlachčži, jón se šubami wučžezech. Wěko pod pješł ššhowawšchi, šebi kšanu na šhribjet šwajafach. Jako so po šchtomje dele šuwach, bę so dwanata hodžina pšchibližila. Móžny štražnik mějefche waschnje, so kóždu hodžinu pod teje lipu wołafche a trubjefche. Š tak bęsche tež dženska. Jako dwanacž bijefche, štražnik i móžnym hłóškom trubjefche a špěwafche, tak so pšches tutu haru i naměšacžnosčje wozučžiwšchi, i lipy na pleštr dele prašnych, pšchi čžimž wótsje žakofčžach. Štražnik i trubjenjom pšchesta a so, ke mni pšchihwatawšchi, mje

hrubje prašchefche, i woltal pšchiddu a schto tu čžžu; tola pšches pad bęch wšchón pohlušcheny, so ani šlowečka wotmolwicž njemóžach. Wón mje na polizajštwow dowjedže, a hižom na druhi džęń bę moje franjenje k špodžiwanju wšchěch wobhdlerjom po žhlym měšče snate. Nětko dyrbjach wšchě kšowanki mjenowacž, a ludžo so njemalo džiwachu, hdyž šwoje dolho šhubjene wězy na šubjach, štarých murjach, w prošdných šchtomach a w šemi šahrjebane namafachu. Šako bęchu mje šašo šrunali, mje po štarým šamburgškim waschnju na šjawnym torhoschčžu pšched ššromadženyym ludom šchwifachu a mje na to na kóž, do Šndisťeje jěšdžazu, sa šlužbneho hólza pšchistajichu. Tak buch kóžnik.“

Tu Čžornal womjelkny; šarač hłuboko pošdychny, kaž by so jemu čžěžki kamjeń wot wutrobny walil, a na to ruzy štyknywšchi praji: „Bóh luby šnjes budž sa to kšwaleny!“

„Šaj“, Čžornal dale powjedafche, „tež ja so Bohu džafowach, so bę mje na druhi pučž dowjedł. Pšchetož tam na džiwim morju, pod křutym roškafom ničžo njebę, schtož by mojim šlym žadosčam polěkowalo. Morjo, kotrež mje nješefche, so mojej džiwjej naturje derje špodobafche. Bęch k džěku šwólniwoy, wješekly a kšrobly, a to bę runje, schtož mi pšchihłiwosč kóžnikow doby. Moje nózne pučžowanje druhdy šašo wospjetowach; špižy wjazy kóčž pšchi najšhlynišchim wichorje na ščěžorj salěsech a sa krajom ššladowach. Tola bohuzel dyrbjju so wušnacž, so na kraj štipiwšchi pšchezo šwojej ruzy našdala zušeho kubla njedžeržach, a moje nješbože bę, so so kšostanja šminyč. Dofelž so štajnje franjenje šchlachčžefche, buch pšchezo kšroblišchi, a hdy bych wam, šnjes šararjo, kóžde měštno, hdyž šym pafosčžil, mjenowacž dyrbjal, dha drje bych žane wuwoštajicž nješměl, k kotremuž šym po kóžki pšchijěl.“

„Nješbožowny čžłowjeko!“ šarač i wutrobnyym šobuzelenjom praji, „nješčže dha pšchecžiwow tutemu hrěchej wojowali?“

„Ššym wšchal so pšchecžiwow franjenju šapjerał“, Čžornal wotmolwi, „móžu so jenož čžěmnje na to dopomnicž, šym pak so tola šapjerał. Šeto wot lěta mje powyšchachu, škóncžnje buch wušchšchi wješłaf. Na mojih jěšdbach do wječžorneje Šndije pšchidžech tež ras do Portau-Prince, hłowneho měšta Šaitisťeje kupy. Tam je wošebny pšchekupški hoščenz, hdyž so pšchekupžy a kóžnižy pšchi winje ššhadžuja. Šako žuhy so tam tež podach a so do wješkełeho towarštwu měšchach.“

(Pšchichodnje dale.)

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Pšches čžichu šmjercž je Bóh tón šnjes wot jeho čžěžkeho čžerpjjenja wumohl pjatł popoldnju šnjesa ministra je Šchlieben, kotryž bę w šwojim čžafu dolhe lěta wotřefny hejtman w Budyšchinje a je šebi wulku lubosčž dobył. Šak je wón lubowany byl, wo tym šwědcži tež šwjatocžne kšowanje w Šolbinje, hdyž bęsche i ryčžeršublerjom. Šeho Majestosčž kral Šjedrich August bęsche šwojemu něhdušchemu ministrej na pšchewodjenje pšchijěl. Š domje mějefche rěčž šnjes wušchšchi konsistorialny radžicžel Dr. Benz i Draždžan a pšchi rowje wješny šnjes šarač Šurł. Š Draždžan, wošebje i Budyšchina a se Žitawny, hdyž bęsche nješocžicžki dolhe lěta hamťski hejtman byl, bę wulka licžba pšchewodžerjom pšchijěla, nješocžicžkemu pošlednju lubosčž wopokafacž.

— Š Budyšchinje so sa šajefow duchownych pšchi Šětrowsťej zyrkwi wošebity nowy dom natwari. Š twarom so w bližšchim čžafu šapocžnje.

— Pšchi pšchijimanskich pruhowanjach do 20 ewangelskich šakškich šeminarow bęsche so 1046 mlodženzow šamolwilo. Do pruhowanja stupi jich 1013. Pšchijwalo je so 710. Dla pobrachowazeho ruma dyrbjefche so 171, dla njewobšacžja pruhowanja 125, dla kšorowatosčže 12 wróčžo pokafacž. Šwo wučžefškej nuhy so drje w pšchichodže rěčžecž njemóže. Druhe je prašchenje, hacž budža tež sa šchěscž lět tucži wšchitžy wučžefške měštno namafacž?